

Leren met richting en resultaat

Wat maakt leren betekenisvol? Formatief handelen biedt een krachtige aanpak om leerlingen actief te betrekken bij hun leerproces. Door samen te werken aan heldere leerdoelen en succescriteria, ontstaat eigenaarschap, motivatie en zicht op groei - van kleuter tot bovenbouwer. Onderwijsadviseurs Sjoerd van Loon en Michelle Kraan wisselen praktijkervaringen met elkaar uit.

TEKST **ZI WAT** FOTOGRAFIE **ESTHER BOSVELD-VAN TOUR**

Sjoerd: “Wat ik zo krachtig vind aan Formatief handelen, is dat het leerlingen echt grip geeft op hun eigen leerproces. Als ze weten waar ze naartoe werken, waar ze nu staan en wat hun volgende stap is, zie je ze groeien. In groep 5 werkte ik laatst aan het leerdoel: *Ik leer hoe ik in een zin een lijdend voorwerp kan vinden*. Best pittig, maar met duidelijke succescriteria – zoals het herkennen van de persoonsvorm en het onderwerp – kregen de leerlingen er echt vat op.”

Michelle: “Mooi! En dat werkt dus ook bij kleuters. Ik was in een groep waar ze werkten aan het thema Sinterklaas. De leerkracht vroeg: *‘Wat hoort er allemaal bij de stoomboot van Sinterklaas?’* De kinderen noemden enthousiast dingen als raampjes, een stoompijp, vlaggetjes en natuurlijk Sinterklaas zelf. De leerkracht tekende mee en zo ontstonden hun eigen succescriteria. Niet bedacht door de juf, maar voortgekomen uit hun eigen ideeën.”

Sjoerd: “Dat is precies wat Dylan Wiliam bedoelt met het activeren van leerlingen als eigenaar van hun leerproces. En als je die succescriteria samen opstelt, worden ze betekenisvol.

In mijn voorbeeld gebruikten we een stappenplan: eerst de persoonsvorm zoeken, dan het onderwerp, en dan de vraag stellen: *Wat + gezegde?* Zo kwamen ze zelf tot het lijdend voorwerp. En het mooie is: ze konden elkaar ook helpen.”

Michelle Kraan en Sjoerd van Loon

'Als leerlingen weten wat ze leren en waarom, dan stijgen hun motivatie én hun leerresultaten.'

Michelle: "Ja, dat samenwerken zie ik ook bij jonge kinderen. Na het knutselen gingen ze elkaars boten bekijken: *Hebben we alles wat we hadden bedacht?* Sommigen ontdekten dat ze nog iets misten en voegden dat toe. Zo leerden ze spelenderwijs wat succes betekent: weten wat je wilt maken, eraan werken, en trots kunnen zeggen: *Het is gelukt!*"

Sjoerd: "Voor de leraar is het ook gewoon leuker lesgeven. Je hebt betere gesprekken met je leerlingen, je ziet ze reflecteren en je kunt veel gericht feedback geven. John Hattie benadrukt ook hoe belangrijk helderheid is. Als leerlingen weten wat ze leren en waarom, dan stijgen hun motivatie én hun leerresultaten."

Michelle: "En het hoeft niet ingewikkeld te zijn. Een goed leerdoel begint vaak met: *Ik kan ...* of *Ik leer ...* en is gekoppeld aan concrete succescriteria. Of je nu werkt aan taal, rekenen of een creatieve opdracht: het maakt leren doelgericht én betekenisvol."

Sjoerd: "Formatief handelen is geen extra taak, het is een manier van denken en doen die het leren versterkt. En het mooie is: het werkt in elke klas, ongeacht leeftijd of vakgebied."

Meer weten over Formatief handelen in combinatie met leerdoelen en succescriteria? Neem gerust contact op met een van onze trainer-adviseurs, of bel met een accountmanager om te bespreken wat Bazalt Groep voor jullie kan betekenen.

Scan voor meer informatie over Formatief handelen.

Scan voor meer informatie over het boek *Leerdoelen & Succescriteria*.